

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ)

Ἡ Ὁρθοδοξία ὡς βίωμα

Καραβιδόπουλος Ἰωάννης (Καθηγητής Πανεπιστημίου)
Ἡ Ὁρθοδοξία ὡς βίωμα προσωπικῆς συναντήσεως μετὸν Χριστὸ

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΤΑΙΑΣ Τ. Κ. 19003
ΤΗΛ. / FAX: 22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κ Υ Ρ Ι Α Κ Η 17 Μ Α Ρ Τ Ι Ο Υ 2019

- ✠ «Ανάμνησις τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἱερῶν εἰκόνων» (843).
- ✠ Ἀλεξίου ὀσίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ (411).

Ἡ Ὁρθοδοξία ὡς βίωμα

Καραβιδόπουλος Ἰωάννης (Καθηγητής Πανεπιστημίου)

Ἡ Ὁρθοδοξία ὡς βίωμα προσωπικῆς συναντήσεως μετὸν Χριστό

Ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μας ἔχει νὰ ἐπιδείξει πολλές μορφές ἀγίων Πατέρων ποὺ εἶχαν βιωματικὴ σχέση μετὸν Χριστό. Τέτοιοι πατέρες εἶναι καὶ αὐτοὶ ποὺ συγκρότησαν τὴν 7η Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, ἡ ὁποία ἀντιμετωπίζοντας τοὺς εἰκονομάχους ἀναστήλωσε τὶς εἰκόνες (τὸ 786-7). Τὸ 843 νέα Σύνοδος στὴν Κωνσταντινούπολη ἀναγνώρισε ὀριστικὰ τὴν ἀναστήλωση τῶν εἰκόνων, θέσπισε τὴν ἑορτὴ τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τὴν Α΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν καὶ δέχτηκε τὴν ἄποψη τοῦ Μ. Βασιλείου ὅτι «ἡ τῆς εἰκόνας τιμὴ ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει». Τὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα τῆς Κυριακῆς, ἀπὸ τὸ πρῶτο κεφάλαιο τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, εἶναι τὸ ἀκόλουθο:

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ὁ Ἰησοῦς ἀποφάσισε νὰ πάει στὴ Γαλιλαία. Βρίσκει τότε τὸν Φίλιππο καὶ τοῦ λέει: «Ἔλα μαζί μου». Ὁ Φίλιππος καταγόταν ἀπὸ τὴ Βηθσαιδά, τὴν πατρίδα τοῦ Ἀνδρέα καὶ τοῦ Πέτρου. Βρίσκει ὁ Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ τοῦ λέει: «Αὐτὸν ποὺ προανήγγειλε ὁ Μωσῆς στὸ νόμο καὶ οἱ προφῆτες, τὸν βρήκαμε· εἶναι ὁ Ἰησοῦς, ὁ γιὸς τοῦ Ἰωσήφ ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ». «Μπορεῖ ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ νὰ βγεῖ τίποτα καλὸ;» τὸν ρώτησε ὁ Ναθαναὴλ. «Ἔλα καὶ δὲς μόνος σου», τοῦ λέει ὁ Φίλιππος. Ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὸ Ναθαναὴλ νὰ πλησιάζει καὶ λέει γι' αὐτόν: «Νὰ ἕνας γνήσιος Ἰσραηλίτης, χωρὶς δόλο μέσα του». «Ἀπὸ ποῦ με ξέρεις;» τὸν ρωτᾷ ὁ Ναθαναὴλ. Κι ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπάντησε: «Προτοῦ σοῦ πεῖ ὁ Φίλιππος νὰ ῥθεις, σὲ εἶδα ποὺ ἦσουν κάτω ἀπ' τὴ συκιά». Τότε ὁ Ναθαναὴλ τοῦ εἶπε: «Διδάσκαλε, ἐσὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἐσὺ εἶσαι ὁ βασιλιάς τοῦ Ἰσραὴλ». Κι ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀποκρίθηκε: «Ἐπειδὴ σοῦ εἶπα πὼς σὲ εἶδα κάτω ἀπὸ τὴ συκιά, γι' αὐτὸ πιστεύεις; Θὰ δεῖς μεγαλύτερα πράγματα ἀπ' αὐτά». Καὶ τοῦ λέει: «Σὰς βεβαιώνω ὅτι σύντομα θὰ δεῖτε

Κυριακὴ Α΄ τῶν Νηστειῶν (τῆς Ὁρθοδοξίας)

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ιωάν. α' 44-52)

Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὕρισκε Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολουθει μοι. Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὕρισκε Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ὁν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ· Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἐρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκὴν εἰδόν σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν σοι, εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μεῖζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγόμενον, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

νὰ ἔχει ἀνοίξει ὁ οὐρανός, καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ νὰ ἀνεβαίνουν καὶ νὰ κατεβαίνουν πάνω στὸν Υἱὸ τοῦ Ἀνθρώπου». (Ιωάν. 1, 44-52).

Τὴ γνωριμία τοῦ Ἰησοῦ μὲ τοὺς πρώτους μαθητὲς τοῦ ἀφηγεῖται ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης στὸ πρῶτο κεφάλαιο τοῦ Εὐαγγελίου του – εἰδικότερα ἢ περικοπὴ ἀναφέρεται στὴ συνάντησιν τοῦ Ναθαναὴλ μὲ τὸν Ἰησοῦ μέσω τοῦ Φιλίππου. Χαρούμενος ὁ Φίλιππος γιὰ τὴ ἀνακάλυψιν τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ τὸν Μεσσία, γιὰ τὸν ὁποῖο χρόνια τώρα διάβαζε στὴν Παλαιὰ Διαθήκην, σπεύδει νὰ μοιραστεῖ τὴ συγκίνησίν του μὲ τὸν φίλον τοῦ Ναθαναὴλ. Αὐτὸς ὅμως μὲ σκεπτικισμὸ καὶ ἀμφιβολία ἀντιμετωπίζει τὸν ἐνθουσιασμὸ τοῦ Φιλίππου λέγοντας: «ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι;». Δηλ. ἀπὸ τὴν ἄσημη καὶ μικρὴ Ναζαρέτ εἶναι δυνατό νὰ κατάγεται ὁ Μεσσίας μας;

Στὸ σκεπτικισμὸ τοῦ Ναθαναὴλ ἀντιπαραθέτει ὁ Φίλιππος μία ἀπλὴ πρόσκλησιν: «Ἐρχου καὶ ἴδε». Ἡ ἀπ' εὐθείας γνωριμία μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ θὰ σοῦ ἀφαιρέσει κάθε ἀμφιβολία γι' αὐτόν. Ἡ ἐπιστράτευση ὅλων τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου δὲν ὠφελεῖ σὲ τίποτε, ἐκμηδενίζεται καὶ ἀχρηστεύεται μπροστὰ στὴ

Κυριακὴ Α' τῶν Νηστειῶν (τῆς Ὀρθοδοξίας)

δύναμη τοῦ βιώματος. Αὐτὸ ποὺ ζεῖ κανεῖς συναντώντας τὸν Ἰησοῦ ἐγγίζει τὸ βαθύτερο εἶναι του, γιατί περνᾷ πέρα ἀπὸ τὴ σφαῖρα τοῦ μυαλοῦ καὶ ζεσταίνει τὰ βάθη τῆς καρδιάς του – τὸν πείθει ὑπαρξιακά καὶ οἱ ἐγκεφαλικὲς ἀντιρρήσεις χάνουν μεμιάς τὴ δύναμή τους.

Ἡ δυσπιστία τοῦ Ναθαναὴλ δὲν προέρχονταν ἀπὸ κακὴ διάθεση. Ὁ Χριστὸς σὲ λίγο ἀναγνώρισε σ' αὐτὸν ἕνα γνήσιο καὶ ἄδολο Ἰσραηλίτη καὶ τοῦ τὸ εἶπε εὐθέως. Τοῦ θύμισε μάλιστα καὶ ἕνα προηγούμενο ἐπεισόδιο τῆς ζωῆς του, γιὰ νὰ τοῦ ἀποδείξει πόσο ἄδικο εἶχε νὰ ἀμφιβάλλει γιὰ τὴ μεσσιανικὴ του καὶ θεῖα ιδιότητα. Δὲν γνωρίζουμε τί ὑπαινίσσεται ὁ Χριστὸς μὲ τὴν ἀναφορὰ του σ' αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιο, ἴσως ὑπαινίσσεται ὅτι τὸν εἶδε νὰ διαβάξει κάτω ἀπὸ μία συκὴ τὸ Νόμο τοῦ Θεοῦ ἢ τὸν εἶδε νὰ προσεύχεται. Ἡ δυσπιστία τοῦ Ναθαναὴλ προερχόταν ἀπὸ τὴν ἀπόσταση ποὺ δὲν εἶχε γεφυρωθεῖ ἀκόμη μὲ τὴν ἐμπειρία τῆς προσωπικῆς συναντήσεως. Ἡ προσωπικὴ γνωριμία αἶρει κάθε ἐπιφυλακτικότητα καὶ ἀμφιβολία, ἀχρηστεύει τὴν ἀξία τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ δημιουργεῖ πειστικότητα μέσα στὸ βαθύτερο κέντρο τῆς ὑπάρξεως.

Πολλοὶ ἀρνητὲς τοῦ Ἰησοῦ παρουσιάστηκαν στὴν ἱστορία. Δὲν μᾶς ἐνδιαφέρουν ὅμως αὐτὴ τὴ στιγμή. Ἡ σκέψη μας στρέφεται σ' αὐτοὺς ποὺ σὰν τὸν Ναθαναὴλ δὲν εἶναι ἀρνητὲς ἀλλὰ δύσπιστοι καὶ σκεπτικοί, χωρὶς κατὰ βάθος νὰ εἶναι κακοί. Πολλοὶ τέτοιοι μᾶς εἶναι γνωστοὶ ἀπὸ παλαιότερα ἢ νεότερα χρόνια ποὺ εἶδαν τὸν Ἰησοῦ σὰν ἕνα συμπαθητικὸ καὶ γοητευτικὸ διδάσκαλο ἀπλῶς, ἢ σὰν ἕνα δυνατὸ ἥρωα ποὺ ἔκανε θαυμαστὰ ἔργα, ἢ ἄλλοι πάλι ποὺ τὸν εἶδαν σὰν μάγο ποὺ κατάφερε νὰ πλανήσει τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ κερδίσει ὀπαδοὺς, ἢ ἀκόμη σὰν ἕνα ἐπαναστάτη ποὺ ξεσήκωσε τὸ λαὸ ἐναντίον τῶν Ρωμαίων. Ἄλλοι ἀμφέβαλλαν γιὰ τὴν ἀλήθεια τῶν ὅσων ἀφηγοῦνται οἱ εὐαγγελιστὲς γι' αὐτὸν καὶ προσπάθησαν νὰ ξεχωρίσουν τὸ φανταστικὸ ἀπὸ τὸ πραγματικὸ στὶς διηγήσεις τους. Πολλοὶ ἀμφιβάλλουν καὶ δυσπιστοῦν μέχρι σήμερα ὄχι ἀπὸ ἐχθρότητα ἢ κακότητα, ἀλλὰ γιατί βλέπουν τελείως ἐξωτερικά, ἐπιφανειακά, ἐγκεφαλικά.

Τὸ μήνυμα τῆς σημερινῆς διηγήσεως εἶναι μία πρόσκληση: «Ἐρχου καὶ ἴδε». Ἐλα νὰ δεῖς τὸν Χριστὸ ἀπὸ κοντά, μέσα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, μέσα ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν μυστηρίων, μέσα ἀπὸ τὸ βίωμα τῆς

Κυριακὴ Α' τῶν Νηστειῶν (τῆς Ὀρθοδοξίας)

προσωπικής συναντήσεως, μέσα από την εμπειρία της σχέσεως του ανθρώπινου προσώπου προς τὸ θεῖο Πρόσωπο.

Ὁ δύσπιστος καὶ ἐπιφυλακτικὸς Ναθαναὴλ μετὰ τὴν προσωπικὴ συνάντησή του μετὸν Ἰησοῦ πείθεται γιὰ τὴ μεσσιανικὴ του ιδιότητα καὶ στὴ συνέχεια τῆς διηγήσεως ὁμολογεῖ τὴν πίστη του σ' αὐτὸν λέγοντας: «Ἐσὺ εἶσαι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἐσὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ». Ἡ ὁμολογία τοῦ Ναθαναὴλ ἰσοδυναμεῖ μετὰ αὐτὴν ποὺ κατὰ τοὺς ἄλλους εὐαγγελιστὲς ἔκανε ὁ Ἀπ. Πέτρος: «Ἐσὺ εἶσαι ὁ Μεσσίας, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ» (βλ. π.χ. Ματθ.16,15).

Ἡ πίστη ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι ἀπλῶς ἓνας ἐλκυστικὸς διδάσκαλος Ἠθικῆς ἀλλ' ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ποὺ σταυρώνεται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀνασταίνεται ὄχι γιὰ νὰ τοὺς τιμωρήσει ἀλλὰ γιὰ νὰ τοὺς σώσει, ἡ πίστη στὴ λυτρωτικὴ προσφορά τοῦ Χριστοῦ, δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα μιᾶς λογικῆς διεργασίας μέσα στὸν ἄνθρωπο ἀλλὰ καρπὸς τοῦ βιώματος. Μετὰ τὸ πρίσμα αὐτῆς τῆς προσωπικῆς ἐμπειρίας βλέπει κανεὶς καὶ συνειδητοποιεῖ ἀλήθειες βασικὲς γιὰ τὴ ζωὴ του, γιὰ τὴν καταξίωση τῆς υπάρξεώς του, γιὰ τὴν ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ ἐξύψωσή του. «Μεῖζω τούτων ὄψει», λέγει πρὸς τὸν Ναθαναὴλ ὁ Χριστὸς: Θὰ δεῖς ἀκόμη ἀνώτερα καὶ μεγαλύτερα πράγματα. Ποιὰ εἶναι αὐτὰ τὰ «μεῖζω»; Ἡ σωστότερη ἐρμηνεία τῆς ζωῆς, ἡ πιὸ σίγουρη πραγμάτωση τῶν ἰδανικῶν, ἡ ὀλοκλήρωση τῆς υπάρξεως, θὰ εἶναι οἱ καρποὶ τῆς προσκλήσεως «Ἐρχου καὶ ἴδε».

(Πηγὴ: Ἁγία Ζώνη)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΕΡΑΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ Μ. ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

Καθημερινές πρωί μετὰ τὴν ακολουθία π. Ιωάννης Ορφανός

Τρίτη ἀπόγευμα ἀπὸ τις 4:00 μ.μ. π. Νικόδημος Ηλιοπούλος

Πέμπτη ἀπόγευμα ἀπὸ τις 4:00 μ.μ. π. Ιωάννης Ορφανός

Σάββατο ἀπόγευμα μετὰ τὸν Ἑσπερινὸ π. Ιωάννης Ορφανός

2) ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΕΣ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ Β' ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ Μ. ΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

Τετάρτη 20 Μαρτίου 2019, ἀπόγευμα στις 6:30 μ.μ.

Παρασκευὴ 22 Μαρτίου 2019, πρωί.

Τὴν Τετάρτη μετὰ τὴν Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία ἀκολουθεῖ Τράπεζα καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ Μέγα Απόδειπνο.

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΖΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΓΡΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. / FAX: 22990 40040,

e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κυριακὴ Α' τῶν Νηστειῶν (τῆς Ὁρθοδοξίας)